

సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

LRS చేత ధరమ్ పాల్ గోల్ (మరణించిన).

1997

జనవరి , 13

వర్యెస్

హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు

[కె. రామస్వామి మరియు జి. టి. ననావతి, న్యాయమూర్తులు.]

భూ సేకరణ చట్టము, 1894:

భూ సేకరణ-ప్రజాప్రయోజనం భూ సేకరణ-పిటిషనర్-భూయజమానులు భూమిని కొనుగోలు చేసి అందులో పాఠశాలను నిర్మించారు-ప్రజాప్రయోజనం కోసం అంటే రంగాల అభివృద్ధి కోసం భూ సేకరణకు చర్యలు ప్రారంభించారు-పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన రిట్-మరో ప్రజాప్రయోజనం కోసం భూమిని సేకరించడం సరికాదని పిటిషనర్ వాదనను తోసిపుచ్చారు, అంటే స్థానిక పిల్లల కోసం పాఠశాలను స్థాపించడం-అప్పీల్-తనిఖీ బఫర్ జోన్ ఏర్పాటు కారణంగా పాక్షిక భూమిని విడుదల చేయడం సాధ్యం కాదని సూచించిన సుప్రీంకోర్టు నివేదిక-నివేదిక-ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పీఎంటీ భూముల విడుదలకు ఆదేశాలు జారీ చేయడం సరికాదన్నారు.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నెం. 317/1997

పంజాబ్ మరియు హర్యానా హై కోర్టు 25.8.93 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్య నుండి

W.P. నెం. 2960/1990 లో ఉద్భవించినది.

అప్పీలుదారు తరపున పి. సి. జైన్ మరియు శ్రీమతి ఇందు గోస్వామి.

ప్రతివాదుల తరపున ప్రేమ్ మల్లోత్రా.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది:

అనుమతి మంజూరు చేశారు. ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీలు పంజాబ్ హైకోర్టు సెప్టెంబరు 25, 1993న రిట్ పిటిషన్ నంబర్ 2960 /1990లో చేసిన తీర్పు నుండి ఉద్భవించింది. అసలు అప్పీలుదారు ధరమ్ పాల్ గోయల్ (ఇకపై 'అప్పీలుదారు'గా పిలువబడతారు) ఖాస్రా నెంబరు 718/2/2 మిన్ మరియు 714/1/1 మిన్ లోని 1 బిఘా, .12 బిస్వాస్ భూమిని ఖండ్వా, తహసీల్ మరియు గుర్గావ్ జిల్లా రెవెన్యూ ఎస్టేట్ లో కొనుగోలు చేశాడు. ఆ స్థలంలో 1985 అక్టోబరులో పాఠశాల భవనాన్ని నిర్మించారు. భూసేకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 4(1) (సంక్షిప్తంగా చెప్పాలంటే 'చట్టం') కింద 1989 జనవరి 30న ప్రజాప్రయోజనాల కోసం, అంటే ఈ రంగాల అభివృద్ధి కోసం ప్రతివాదులు ప్రకటన జారీ చేశారు. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 6 కింద డిక్లరేషన్ ను 1990 జనవరి 25న ప్రచురించారు. ఆ తర్వాత అప్పీలుదారు స్థానిక పిల్లల కోసం పాఠశాలను స్థాపించడం అనే మరో ప్రజాప్రయోజనం కోసం భూమిని సేకరించడం సరికాదని పేర్కొంటూ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. రిట్ పిటిషన్ ను హైకోర్టు కొట్టివేసింది. అందువలన, ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ విజ్ఞప్తి.

1996 మే 10 న ఈ కేసు విచారణకు వచ్చినప్పుడు, ప్రతివాదులచే నియమించబడిన ఒక అధికారి పాఠశాల భవనానికి మరియు ఆటస్థలానికి అవసరమైన వాస్తవ భూమిని పరిశీలించి సమగ్ర నివేదికను సమర్పించాలని, ఇప్పటికే అభివృద్ధి చేసిన పథకానికి ఎటువంటి ఆటంకం కలగకుండా పాఠశాల మరియు ఆటస్థలం ప్రయోజనం కోసం సహేతుకమైన భూమిని ఎంతవరకు విడుదల చేయాలో నిర్ధారించాలని ఈ కోర్టు ఆదేశించింది.

దీనికి అదనంగా, తనిఖీ జరిగింది, దాని ఆధారంగా హర్యానా పట్టణ ఎస్టేట్స్ డైరెక్టర్ ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు, ఇది ప్రతివాదుల కోసం నేర్చుకున్న న్యాయవాదికి నివేదించబడింది.

ఈ ప్రయోజనం కోసం సంబంధిత నివేదిక ఈ విధంగా నడుస్తుంది:

" జైపూర్-ఢిల్లీ జాతీయ రహదారి వెంబడి గ్రీన్ బెల్ట్ వెడల్పు 50 మీటర్లు మరియు నిర్మించలేని దానిని సంరక్షించాలి, అప్పుడు 617 చదరపు గజాలు మరియు ప్రణాళిక కిందకు వచ్చే భూమి కూడా సేకరించాల్సిన భూమిలో భాగం. అతివేగంగా రాకపోకలు సాగించే జాతీయ రహదారి పక్కనే ఈ పాఠశాల ఉంది. పాఠశాల రోడ్ల వెంబడి నిషేధిత జోన్ ను ఉంచడం యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, ఇతర సౌకర్యాలతో పాటు సర్వీస్ లేన్ ను అందించడం మరియు వాహనాల రద్దీ వల్ల కలిగే కాలుష్యాన్ని నిరోధించడానికి బఫర్ గా పనిచేయడానికి చెట్ల పెంపకం చేపట్టడం. ఇప్పుడు మరింత ప్రాంతాన్ని విడిచిపెట్టడం వల్ల రద్దీగా ఉండే జాతీయ రహదారి వెంబడి ట్రాఫిక్ ప్రవాహాన్ని క్రమబద్ధీకరించడానికి తరువాత నిర్మించాల్సిన సర్వీస్ రోడ్డు అలైన్ మెంట్ పై ప్రభావం పడుతుంది. ఇప్పటికే 2066 చదరపు గజాల స్థలాన్ని విడుదల చేసినందున జాతీయ రహదారి వెంబడి 165 'కు బదులుగా 135 వెడల్పుతో గ్రీన్ బెల్ట్/నాన్ బిల్డుబుల్ జోన్ ను ఏర్పాటు చేయాలని, ఇకపై భూమిని విడుదలకు పరిగణనలోకి తీసుకోరాదని సూచించారు. ప్రాథమిక పాఠశాలకు హుడా కనీస సమయాన్ని కేటాయించినప్పటికీ దీనిని సూచిస్తున్నారు. ఎకరం భూమి, పిటిషనర్ల స్థలం జాతీయ రహదారి పక్కన ఉన్నందున ఆ ప్రామాణిక స్థానానికి సిఫారసు చేయడం లేదు.. "

నివేదిక సారాంశం వెలుగులో, పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన ఏకైక ప్రశ్న:

అప్పీలుదారు కొనుగోలు చేసిన భూమి ఏదైనా ప్రజాప్రయోజనానికి ఉపయోగపడుతుందా మరియు అందువల్ల, సేకరణ నుండి డీనోటిఫై చేయాల్సిన అవసరం ఉందా? ఈ పాఠశాల జాతీయ రహదారి మధ్యలో, ప్రతిపాదిత బఫర్ రోడ్డుకు ఆనుకుని ఉందని నివేదికలో పేర్కొన్నారు. వాహనాల రాకపోకల వల్ల కలిగే కాలుష్యాన్ని నియంత్రించేందుకు చెట్లను నాటడం బఫర్ రోడ్డు ఏర్పాటు ఉద్దేశం. గ్రీన్ బెల్ట్ లేదా నాన్ బిల్డబుల్ ఏరియా దృష్ట్యా అలైన్ మెంట్ కు 165' స్థలం అవసరమని భావించి 135 వెడల్పు రోడ్డును కేటాయించారు. మిగిలిన భూమిని సేకరించాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి ఆ భూమిలో కొంత భాగాన్ని భూసేకరణ నుంచి విడుదల చేయలేము. ప్రతివాదుల అధికారులు స్థలాన్ని పరిశీలించి సమగ్ర నివేదిక ఇచ్చిన దృష్ట్యా పిటిషనర్ కు చెందిన భూమిలో కొంత భాగాన్ని తొలగించాలని ప్రతివాదులకు ఎలాంటి ఆదేశాలు ఇవ్వడం సమంజసం కాదని భావిస్తున్నాము.

తదనుగుణంగా అప్పీలును కొట్టివేయబడినది. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీలు కొట్టివేయబడినది.